

609

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

zo 17. decembra 2008,

**ktorým sa ustanovujú podrobnosti o zákaze používania niektorých látok
s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta-agonistických látok
v chove hospodárskych zvierat**

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. nariaduje:

§ 1

Vymedzenie pojmov

- (1) Na účely tohto nariadenia vlády sa rozumie
- hospodárskym zvieratám domáce zviera druhov hovädzí dobytok, ošípaná, ovca, koza, domáci nepárkokopytník, hydina, králik, ako aj voľne žijúce zvieratá týchto druhov a voľne žijúce prežúvavce, ktoré sa chovajú v chovoch,
 - liečebným ošetrením podanie povolenej látky podľa § 4 hospodárskemu zvieratú po vyšetrení veterinárnym lekárom s cieľom liečiť problém plodnosti vrátane ukončenia neželanej březivosti, a podľa beta-agonistov látok, s cieľom vyvolať tokolýzu u teľných kráv a liečiť problémy s dýchaním, chorobu člnkovitej kosti a laminitídu a vyvolať tokolýzu u jedincov z čeľade koňovité,
 - zootecnickým ošetrením podanie látky povolenej podľa tohto nariadenia vlády na účel
 - synchronizácie ruje a prípravy darkýň a príjemkýň na implantáciu embryí, a to hospodárskemu zvieratú po jeho vyšetrení veterinárnym lekárom; túto látku môže podať veterinárny lekár alebo iná osoba na zodpovednosť veterinárneho lekára podľa § 5 ods. 3, alebo
 - inverzie pohlavia, ak ide o zvieratá z vodného hospodárstva (ďalej len „akvakultúra“), a to určitej skupine chovných zvierat na základe veterinárneho lekárskeho predpisu a na zodpovednosť veterinárneho lekára,
 - nelegálnym ošetrením použitie látky alebo lieku, ktoré nie je povolené podľa tohto nariadenia vlády, alebo použitie látky alebo lieku,¹⁾ ktoré je povolené podľa osobitného predpisu,²⁾ ak sa použije v rozpore s jeho účelom alebo s podmienkami ustanovenými v osobitnom predpise.²⁾

(2) Na účely tohto nariadenia vlády sa použijú aj pojmy, ktoré sú ustanovené v osobitných predpisoch pre mäso, mäsové výrobky a produkty vodného hospodárstva³⁾ a veterinárne lieky.²⁾

Zákaz uvádzania na trh
a podávania látok

§ 2

Zakazuje sa uvádzať na trh látky uvedené v prílohe č. 1, ktoré sú určené na podávanie všetkým druhom zvierat, ktorých mäso a produkty sú určené na ľudskú spotrebu, na iné účely ako tie, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 3.

§ 3

Zakazuje sa, ak ide o látky uvedené v prílohe č. 1, a dočasne sa zakazuje, ak ide o látky uvedené v prílohe č. 2,

- podávať tieto látky hospodárskym zvieratám alebo zvieratám akvakultúry,
- držať zvieratá uvedené v písmene a) na farmách okrem tých, ktoré sú pod úradnou kontrolou, a uvádzať na trh alebo zabíjať hospodárske zvieratá na ľudskú spotrebu, ktoré obsahujú látky uvedené v prílohách č. 1 a 2 alebo v ktorých bola dokázaná prítomnosť takýchto látok, okrem prípadu, ak je dokázané, že zvieratá boli ošetrené podľa § 4 alebo § 5,
- uvádzať na trh zvieratá z akvakultúry a spracované produkty získané z takých zvierat, ktorým boli podávané látky uvedené v prílohách č. 1 a 2 na ľudskú spotrebu,
- uvádzať na trh mäso zo zvierat uvedených v písmene b),
- spracúvať mäso uvedené v písmene d).

§ 4

Výnimky z liečebného ošetrenia

- (1) Zákaz podávania látok uvedených v prílohách č. 1

¹⁾ § 2 ods. 5 zákona č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame.

²⁾ Zákon č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 45) v platnom znení.

a 2 neplatí, ak sa hospodárskemu zvieratú z liečebného dôvodu podáva testosterón alebo progesterón a ich deriváty, ktoré po vstrebaní v mieste aplikácie ľahko hydrolyzujú na pôvodné zložky, a ak

- a) veterinárny liek použitý na liečebné ošetrenie zodpovedá požiadavkám na uvádzanie na trh na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,²⁾
- b) veterinárny liek sa podáva hospodárskemu zvieratú, ktoré je zreteľne identifikované,⁴⁾
- c) veterinárny liek podáva len veterinárny lekár, ktorý je zodpovedný za ošetrenie zvieratú, a to injekčne, alebo vo forme vaginálnych špirál na liečbu dysfunkcie vaječníkov; uvedené látky sa nesmú použiť ako implantát,
- d) vykonané ošetrenie identifikovaného zvieratú látkami je zaznamenané veterinárnym lekárom zodpovedným za ošetrenie v knihe veterinárných úkonov,⁵⁾ ktorá sa musí na požiadanie sprístupniť orgánom veterinárnej správy.

(2) V knihe veterinárných úkonov sa zaznamená

- a) druh ošetrenia,
- b) druh podaného lieku, ktorý je povolený podľa odseku 1,
- c) dátum ošetrenia zvieratú,
- d) identitu ošetrovaného zvieratú.

(3) Zákaz podávania látok uvedených v § 2 a v § 3 písm. a) neplatí, ak sa hospodárskemu zvieratú z liečebného dôvodu podáva povolený veterinárny liek, ktorý je uvedený na trh na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,²⁾ a ktorý obsahuje

- a) allyltrenbolon, podávaný orálne, alebo beta-agonistické látky jedincom z čeľade koňovité, ak sa používajú podľa pokynov výrobcu,
- b) beta-agonistické látky v injekčnej forme na indukciu tokolýzy kráv pri telení.

(4) Látky uvedené v odseku 3 podáva veterinárny lekár zodpovedný za ošetrenie zvieratú. Veterinárne lieky uvedené v odseku 3 písm. a) môže podať aj iná osoba ako veterinárny lekár. V takom prípade za ošetrenie zvieratú je zodpovedný veterinárny lekár.

(5) Ošetrenie zvieratú z liečebného dôvodu látkami uvedenými v odseku 3 sa zaznamená veterinárnym lekárom, ktorý je zodpovedný za toto ošetrenie, v knihe veterinárných úkonov údajmi podľa odseku 2.

(6) Prevádzkovateľ farmy hospodárskych zvierat nesmie mať v držbe veterinárne lieky, ktoré obsahujú beta-agonistické látky, ktoré sa môžu použiť na účely indukcie pri ošetrovaní tokolýzy zvierat.

(7) Na liečebné ošetrenie produkčných zvierat vrátane chovných a plemenných zvierat na konci ich reprodukčného života platí podľa osobitného predpisu⁶⁾ zákaz podávania látok uvedených v odsekoch 1 a 3. Ustanovenie odseku 3 písm. b) nie je týmto dotknuté.

⁴⁾ § 19 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.

⁵⁾ § 13 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2007 Z. z.

⁶⁾ Zákon č. 39/2007 Z. z. v znení zákona č. 99/2008 Z. z. Zákon č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ Zákon č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vyhľadáka Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 196/2008 Z. z. o vyhotovení veterinárneho lekárskeho predpisu, osobitných tlačív veterinárneho lekárskeho predpisu značených šikmým modrým pruhom a o grafických prvkoch a údajoch týchto tlačív.

§ 5

Výnimky z dôvodu zootechnického ošetrenia

(1) Zákaz podávania látok uvedených v § 3 písm. a) neplatí, ak sa hospodárskemu zvieratú z dôvodov zootechnického ošetrenia podáva veterinárny liek s estrogénnym účinkom s výnimkou 17 β estradiolu a jeho esterových derivátov, s androgénnym alebo gestagénnym účinkom povolený podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Výnimka zo zákazu podávania látok podľa odseku 1 sa nevzťahuje na zákaz podávania látok podľa § 2.

(3) Synchronizáciu ruje a prípravu daryň a príjemkýň na implantáciu embryí môže vykonávať aj iná osoba ako veterinárny lekár; v takom prípade je za ošetrenie zodpovedný veterinárny lekár.

(4) Na účel inverzie pohlavia možno ošetriť zvieratú z akvakultúry vtedy, ak ide o mladé ryby, a to počas prvých troch mesiacov ich života, a ak podávaný povolený veterinárny liek s androgénnym účinkom je uvedený na trh na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu.³⁾

(5) Ak ide o zootechnické ošetrenie hospodárskeho zvieratú podľa odsekov 1 a 3 alebo odseku 4, predpíše veterinárny lekár veterinárny liek na neobnoviteľnom veterinárnom lekárskom predpise, ktorý obsahuje náležitosti podľa osobitného predpisu,⁷⁾ a uvedie v ňom aj druh ošetrenia a požadované množstvo lieku. Predpísané lieky sa musia zaznamenať v knihe veterinárných úkonov.⁵⁾

(6) Zakazuje sa podávanie látok uvedených v odsekoch 1 a 4 na zootechnické ošetrenie produkčných zvierat vrátane chovných a plemenných zvierat na konci ich reprodukčného života počas obdobia výkrmu.

§ 6

Požiadavky na hormonálne a beta-agonistické látky a na lieky, ktoré ich obsahujú

(1) Hormonálne lieky a beta-agonistické látky a lieky, ktoré ich obsahujú, ktorých podávanie hospodárskym zvieratám je povolené podľa výnimiek ustanovených v § 4 a 5, musia spĺňať požiadavky na veterinárny liek, ktorý je uvedený na trh na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Podávanie liekov a látok podľa odseku 1 sa zakazuje, ak

- a) ide o hormonálne produkty, ktoré
 1. účinkujú depotne,
 2. majú ochrannú lehotu dlhšiu ako 15 dní od skončenia ošetrenia,
 3. boli zaregistrované pred účinnosťou osobitného predpisu²⁾ alebo pri ktorých nie sú doteraz známe

podmienky ich použitia, alebo pri ktorých nejstávajú žiadne činidlá alebo zariadenie na použitie pri analytických metódach, ktorými sa zisťuje prítomnosť ich reziduí v množstvách, ktoré prekračujú povolené limity,

- b) ide o veterinárne lieky, ktoré obsahujú beta-agonistické látky, ktoré majú ochrannú lehotu dlhšiu ako 28 dní od skončenia ošetrenia.

§ 7

Podmienky obchodovania s liečebne alebo zootechnicky ošetrenými zvieratami a uvádzania produktov z nich na trh

(1) Zvieratá určené na chov a plemenitbu a chovné a plemenné zvieratá na konci ich reprodukčného života, ktoré boli počas posledného obdobia chovu liečebne alebo zootechnicky ošetrené podľa § 4 alebo § 5, možno uvádzať na trh na účely obchodovania s nimi a mäso z týchto zvierat možno označiť oválnou značkou zdravotnej neškodnosti podľa osobitných predpisov,⁸⁾ ak sa

- a) pri ich ošetrení dodržali ustanovenia § 4 alebo § 5,
b) dodržali ochranné lehoty podľa § 6 ods. 2 písm. a) druhého bodu, § 6 ods. 2 písm. b), alebo sa dodržala určená ochranná lehota podľa podmienok na uvádzanie príslušného veterinárneho lieku na trh podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Obchodovanie s koňmi, ktoré majú vysokú hodnotu, najmä s pretekárskymi koňmi, súťažnými koňmi, cirkusovými koňmi, s plemennými koňmi alebo s koňmi určenými na výstavy vrátane registrovaných koňovitých zvierat, ktorým sa podali veterinárne lieky obsahujúce alyltrenbolon alebo beta-agonistické látky z dôvodu liečebného ošetrenia podľa § 4, sa môže uskutočniť ešte pred skončením ochrannej lehoty, ak boli splnené podmienky, ktorými sa upravuje podávanie týchto liekov, a v certifikáte alebo v pase,⁹⁾ ktorý tieto zvieratá sprevádza, sa uvedie druh a dátum tohto ošetrenia.

(3) Mäso alebo iné živočíšne produkty zo zvierat, ktorým sa podali látky s estrogénnym, androgénnym alebo s gestagénnym účinkom alebo beta-agonistické látky podľa tohto nariadenia vlády, sa nesmú uvádzať na trh s určením na spotrebu ľuďmi, ak sa

- a) zvieratá neošetrili veterinárnymi liekmi, ktoré spĺňali požiadavky podľa § 6,
b) pred zabitím zvierat nedodržala ustanovená ochranná lehota.

§ 8

Kontrola zakázaných látok

(1) Dovážať, vyrábať, skladovať, distribuovať, predávať a používať látky uvedené v § 2 a v § 3 písm. a) a tiež ich vlastníť môžu len osoby oprávnené podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Okrem kontrol vykonávaných podľa osobitných predpisov,¹⁰⁾ ktorými sa upravuje uvádzanie liekov a produktov na trh, vykonáva sa aj kontrola podľa tohto nariadenia vlády a osobitného predpisu.¹¹⁾ Kontrola sa vykonáva bez toho, aby sa to vopred oznámilo tomu, koho sa kontroluje. Pri kontrole sa zisťuje

- a) vlastníctvo, držba alebo prítomnosť látok alebo liekov, ktoré sú zakázané podľa § 2 a 3, a súčasne, či nie sú určené na podávanie zvieratám na ich výkrm,
b) či v danom prípade nejde o nelegálne ošetrenie zvierat,
c) či nejde o nedodržanie ochrannej lehoty podľa § 6,
d) či nejde o nedodržanie obmedzení používania látok alebo liekov podľa § 4 alebo § 5 a nedodržiavanie podmienok výnimiek zo zákazu látok alebo liekov podľa § 4 alebo § 5.

(3) Súčasťou kontroly podľa odseku 2 je aj vykonávanie testov, ktorými sa zisťuje prítomnosť

- a) látok uvedených v § 2 a v § 3 písm. a) v tele zvierat, v napájacej vode pre zvieratá a na všetkých miestach, kde sa zvieratá chovajú alebo držia,
b) reziduí látok uvedených v § 2 a v § 3 písm. a) v živých zvieratách, ich exkrementoch, telových tekutinách, v tkanivách zvierat a v živočíšnych produktoch podľa osobitného predpisu.¹²⁾

§ 9

Register vyrobených, získaných, predaných, použitých látok

(1) Právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ, ktorí nakupujú alebo vyrábajú látky s tyreostatickým, estrogénnym, androgénnym alebo gestagénnym účinkom a beta-agonistické látky, alebo ktoré sú oprávnené ich v akomkoľvek množstve predávať, ako aj právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ, ktorí nakupujú alebo vyrábajú lieky²⁾ alebo veterinárne lieky z týchto látok, sú povinní viesť osobitný register látok. V osobitnom registri látok sa vedú v chronologickom poradí údaje o množstvách látok, ktoré boli vyrobené, získané, predané alebo použité na výrobu liekov alebo veterinárnych liekov, a ďalej údaj o mene, priezvisku a mieste podnikania fyzickej osoby – podnikateľa, alebo o obchodnom mene a sídle právnickej osoby, ktorej bolo

⁸⁾ Napríklad nariadenie (ES) č. 853/2004, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 45) v platnom znení.

⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat koňovitých pri ich premiestňovaní, ich výmene s členskými štátmi a ich dovoze z tretích krajín v znení nariadenia vlády č. 506/2005 Z. z.

¹⁰⁾ Zákon č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 39/2007 Z. z. v znení zákona č. 99/2008 Z. z.

¹¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 320/2003 Z. z. o monitorovaní určitých látok a ich reziduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ Prílohy č. 3 a 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 320/2003 Z. z.

uvedené množstvo látky predané alebo od ktorej bolo nadobudnuté.

(2) Osoby, ktoré sú povinné podľa odseku 1 viesť osobitný register látok, sú povinné ho sprístupniť na požiadanie príslušnému orgánu veterinárnej správy; ak sa osobitný register látok vedie v elektronickej forme, musia ho sprístupniť v písomnej forme.

§ 10

Postup pri nedodržovaní požiadaviek

(1) Ak sa vykonanými kontrolami v členskom štáte Európskej únie (ďalej len „členský štát“) zistí nedodržovanie požiadaviek tohto nariadenia vlády na území Slovenskej republiky, ktorá je krajinou pôvodu zvierat alebo živočíšnych produktov, postupuje sa podľa osobitného predpisu.¹³⁾

(2) Ak sa vykonanými kontrolami na území Slovenskej republiky zistí nedodržovanie požiadaviek na používanie niektorých látok s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta-agonistických látok v chove hospodárskych zvierat na rovnakej úrovni, ako ustanovuje toto nariadenie vlády, v členskom štáte ako v krajine pôvodu zvierat alebo živočíšnych produktov, postupuje sa podľa osobitného predpisu.¹³⁾

§ 11

Dovoz z tretích krajín

- (1) Z tretích krajín sa zakazuje dovážať
- a) hospodárske zvieratá alebo zvieratá akvakultúr, ktorým boli
 1. akýmkoľvek spôsobom podané lieky alebo látky uvedené v prílohe č. 1 zozname A,
 2. podané látky alebo lieky uvedené v prílohe č. 1 zozname B a v prílohe č. 2, ak tieto látky alebo lieky neboli podané podľa § 4, 5 a 7, a ak neboli dodržané určené ochranné lehoty podľa odporúčaní medzinárodných organizácií,
 - b) mäso alebo produkty získané zo zvierat, ktorých dovoz je zakázaný podľa písmena a).

(2) Zvieratá určené na chov a plemenitbu a chovné a plemenné zvieratá na konci ich reprodukčného života

alebo mäso z nich sa môže dovážať na územie Slovenskej republiky z tretích krajín vtedy, ak tretia krajina poskytne záruku, ktorá je najmenej rovnocenná s požiadavkami ustanovenými v tomto nariadení vlády a je v súlade s osobitným predpisom.¹¹⁾

(3) Kontrola dovozu hospodárskych zvierat alebo zvierat z akvakultúr, ako aj produktov živočíšneho pôvodu, ktoré z nich pochádzajú, z tretích krajín sa vykonáva podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾

§ 12

Prechodné ustanovenie

Na hospodárske zvieratá, ktorým bol podávaný 17β estradiol alebo jeho esterové deriváty na účely liečebného ošetrenia alebo zootechnického ošetrenia podľa doterajších predpisov do 14. októbra 2004, sa vzťahujú ustanovenia § 4 ods. 1 na účely liečebného ošetrenia a § 5 na účely zootechnického ošetrenia.

§ 13

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 319/2003 Z. z., ktorým sa upravujú podrobnosti o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta-agonistických látok v chove hospodárskych zvierat v znení nariadenia vlády č. 484/2003 Z. z. a nariadenia vlády č. 625/2004 Z. z.

§ 14

Záverečné ustanovenie

Týmto nariadením vlády sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 3.

§ 15

Účinnosť

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Robert Fico v. r.

¹³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 274/2003 Z. z. o vzájomnej spolupráci medzi orgánmi veterinárnej správy, orgánmi štátnej správy v zootechnickej oblasti a orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi nimi a Európskou komisiou pri zabezpečovaní správneho použitia právnych predpisov vo veterinárnej a zootechnickej oblasti.

¹⁴⁾ § 4 ods. 2 písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z. o princípoch ovplyvňujúcich organizáciu veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich na územie Slovenskej republiky z tretích krajín. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 534/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich na územie Európskych spoločenstiev z tretích krajín.

**Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 609/2008 Z. z.**

ZOZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTOK

Zoznam A – zakázané látky:

- tyreostatické látky,
- stilbény, deriváty stilbénov, ich soli a estery,
- estradiol 17 β a jeho esterové deriváty.

Zoznam B – zakázané látky s výnimkami:

- beta-agonisty.

**Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 609/2008 Z. z.**

ZOZNAM DOČASNE ZAKÁZANÝCH LÁTOK

Látky s estrogénnym účinkom s výnimkou 17 β estradiolu a jeho esterových derivátov, s androgénnym a gestagénym účinkom.

**Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 609/2008 Z. z.**

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
A EURÓPSKEJ ÚNIE**

Smernica Rady 96/22/ES z 29. apríla 1996, ktorá sa týka zákazu používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta-agonistov v chovoch zvierat a ktorou sa rušia smernice 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS (Mimoriadne vydanie Ú. v. ES, kap. 3/zv. 19) v znení

- smernice Európskeho Parlamentu a Rady 2003/74/ES z 22. septembra 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/22/ES o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove dobytká (Mimoriadne vydanie Ú. v. ES, kap. 3/zv. 40),
- smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/97/ES z 19. novembra 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/22/ES o zákaze používania určitých látok s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove dobytká (Ú. v. EÚ L 318, 28. 11. 2008).